

Ceea ce am văzut și am învățat în România, în materie de teatru, spectacole și administrație teatrală, a trezit în mine admirația împletită cu invidie pe care o simte săracul în casa bogatului.

Relevind succesul repurtat de teatrul românesc la Festivalul de la Paris, autorul articolului din „Paese Sera” scrie: „Încă din secolul trecut, teatrul românesc avea o veche tradiție, o literatură teatrală valoroasă, foarte buni actori, formați în școlile de artă dramatică. Dar înainte de război, situația lui era precară, fiind predominantă de sistemul trupelor de turneu; formarea actorilor era deficitară, posibilitatea organizării unor spectacole bune fiind condiționată de mijloacele materiale aflate la îndemina impresarului... Printre primele acțiuni ale guvernului popular, legate de radicala transformare socială și economică a țării, a fost și aceea de a da teatrului românesc o nouă organizare, astfel încât să-l transforme într-un mijloc puternic de propagare a gustului artistic și a culturii. Principiul de bază al reformei a fost de a înlocui spectacolul bazat pe „marele actor”, cu acela bazat pe anfilete de Satan”.

După ce prezintă succint câteva din caracteristicile teatrului românesc, mai ales pe celea privitoare la formarea cadrelor artistice și distribuirea lor în diverse spectacole, A. Frateii conchide: „La Roma, au fost prezentate cu remarcabil succes abia două comedii românești, sub titlul *Ultima edizione* și *La lettera smarrita*. Dar pe scenele teatrelor din București ele mi s-au părut a fi cu totul altceva: niște spectacole foarte frumoase, despre care voi vorbi cu altă ocazie”.

Articolul lui Arnaldo Frateii constituie o nouă mărturie a prestigiului de care se bucură teatrul românesc dincolo de hotarele țării.

Știri din...

U. R. S. S.

● Interesul pentru temele majore ale realității a fost din totdeauna caracteristic dramaturgiei Estoniei Sovietice. Încă din primii ani ai Puterii sovietice, creația lui August Jakobson (chiar dacă unele din piesele sale își caută subiectul în trecutul îndepărtat) sau a altor dramaturgi s-a dovedit puternic ancorată în problemele majore ale tinerei republici sovietice. De-a lungul anilor, dramaturgia estoniană și-a largit necontenit cîmpul tematic, îmbogă-

țind istoria literaturii naționale cu noi nume de autori, prin a căror contribuție varietatea stilurilor și genurilor s-a transformat dintr-un deziderat în realitate vie. E suficient să parcurgem oricât de sumar repertoriul teatral, pentru a ne convinge de avîntul pe care îl înregistrează astăzi dramaturgia estonă; ultimele premiere vădese diversitatea de preocupări a dramaturgilor estonieni.

Astfel, Teatrul Khinghisepp din Tallinn a prezentat în ultima vreme două noi premiere: *Conștiința* de E. Rannet și *Oceanul Atlantic* de I. Smuula.

În lucrarea lui E. Rannet, care poate fi socotită și o „piesă de moravuri”, planul personal și cel social-obștesc se interpenetrează, primul fiind subordonat celui de al doilea. Drama pur intimă a oamenilor, dezvăluită cu subtilitate psihologică, creează o perspectivă, am putea spune panoramică, asupra oamenilor ce vehiculează conflictul.

În ce privește piesa *Oceanul Atlantic* de I. Smuula ea reflectă viața marinarilor și pescarilor dintr-un port. Deși tema piesei — acțiunea pozitivă a colectivului asupra formării caracterului indivizilor ce-l alcătuiesc — nu este nouă, autorul a găsit modalități interesante de rezolvare, dăruind astfel scenei o piesă atractivă și originală.

De domeniul dramei psihologice ține piesa lui Ardi Lüves, *Păsările părăsesc cuibul*, prezentată de Teatrul din Pärnask. Dramaturgul, care și-a vădit predilecția pentru problemele etice (cu piesa *Jocul cu dragostea*), apelează și de data aceasta la un material de viață în stare să reliefeze cu maximă forță de convingere obligațiile omului sovietic față de societate. Ardi Lüves demască prin eroul său, doctorul Markus, egoismul și mentalitatea mic-burgheză. Doctorul, practicant cu veche experiență, acumulată încă din anii dictaturii burgheze, se dovedește loial față de Puterea sovietică, lucrînd conștiincios în cadrul rețelei medico-sanitare. Dar loialitatea lui se reduce la simpla conștiinciozitate profesională. Își educă copiii în spiritul unui carierism deșănțat, dădăcîndu-i să stoarcă cît mai mult de la colectivitate, fără să-i dea nimic în schimb. *Păsările părăsesc cuibul* demonstrează evident falimentul total al acestei filozofii.

Aceluiași autor i se datorește și piesa *Robert cel Mare*, o fșichiuitoare satiră la adresa unui actor care, în urma celebrității de care se bucură, începe să se considere geniu. Satira dramaturgului atinge, în același timp, carierismul, necinstea, cabotinajul etc., ce se manifestă uneori în lumea oamenilor de teatru și litere.

În cadrul decadelor literaturii și artei es-

toniene, ce s-a desfășurat recent la Moscova, două dintre cele mai importante teatre ale Estoniei Sovietice și-au trimis solii în capitala Uniunii Sovietice.

Astfel, Teatrul Khinghisepp, *care și-a sărbătorit anul trecut 40 de ani de activitate, a prezentat *Paradisul pierdut* de A. Iakobson, *Conștiința* de E. Rannet, *Mascarada* de Lermontov și *Antoniu și Cleopatra* de Shakespeare.

Teatrul Vanemuine din Tartu, singurul din Uniunea Sovietică în care același ansamblu reprezintă alternativ spectacole de operă, operetă, balet și dramă, a prezentat la rîndul lui, din variatul său repertoriu, în afara cîtorva operete, piesele: *Casa de fier* de C. Tammilaan, înfățișînd aspecte din lupta poporului estonian împotriva fascismului, *Inseizabila minune* de E. Vilde, care evocă soarta unui pianist ce reușește, cu prețul unor grele sacrificii, să se întoarcă în patrie după o lungă înstrăinare în Europa apuseană ș. a.

● Teatrul Tinărilor Spectator din Moscova a prezentat de curînd piesa dramaturgului polonez Z. Szovronski: *Absolvenții*. Piesa abordează cîteva probleme din viața tineretului școlar.

● Recent, s-au desfășurat la Moscova lucrările primei conferințe a regizorilor de pe lîngă formațiile artistice de amatori. Cu acest prilej, au luat cuvîntul V. Fadeeva, director al Casei unionale de creație populară, N. Petrov, artist al poporulul, și regizorul I. Zavadski.

● *Tata se însoară* este titlul unei noi comedii a scriitoarei L. Vepriikaia. Personajul central al piesei, inginerul Dmitri Ivanovici Jingarev, văduv, hotărăște să se însoare a doua oară, cu femeia pe care a cunoscut-o și iubit-o în anii războiului. Dar cei doi copii ai săi, Serghei și Valea, nu se arată prea entuziaști față de proiectele tatălui lor. În ziua în care viitoarea soție a inginerului trebuia să sosească, Dmitri Ivanovici este plecat din oraș. Joc al întîmplării: patru femei — fiecare dintre ele putînd foarte bine fi mult așteptata lîgodnică — se perindă în cea zi în casa Jingarevilor. În pofida peripețiilor și încurcăturilor amuzante, iscate de această împrejurare, piesa nu este văduvită de conținutul ei profund uman, de problematica ei morală. „Am vrut să scriu — a declarat L. Vepriikaia — o piesă despre încrederea în oameni, în care să relievez trăsăturile fundamentale ale umanismului sovietic, dezbătînd unele dintre problemele vieții de familie”.

Este interesant de menționat că eroul principal al piesei, Dmitri Ivanovici Jingarev, nu apare niciodată în scenă.

● Incă în cursul acestei stagiuni, Teatrul Hamza din Tașkent va monta *Fîca Gangelui*, o dramatizare după celebrul roman al lui Rabindranath Tagore, *Prăbuseria*.

● De curînd, a văzut lumina tiparului primul volum al Anuarului Teatrului Mic (1953—1954). Într-un interviu acordat ziarului „Sovetskaia Kultura”, M. Țarov, redactorul responsabil al anuarului, a precizat obiectivele urmărite: „Anuarul va reflecta viața creatoare a teatrului. În el, vor fi incluse materiale privind istoria teatrului, experiența actorilor săi frunțași, colaborarea dintre teatru și dramaturgi etc.”.

Volumul are șase secțiuni. Prima secțiune, intitulată „Tradiție și contemporaneitate”, include materialele cu caracter istoric, cum ar fi: „Teatrul popular rus” de N. Balkin, „Arta realistă a Teatrului Mic” de K. Zubov, „Activitatea obștească a teatrului” de E. Gogoleva. În celelalte secțiuni, cum ar fi „Actori și roluri”, „Amintiri ale celor plecați dintre noi” ș.a., semnează E. Turcianinova, I. Ilinski, N. Annenkov și alții.

Danemarca

● Din inițiativa unor preoți danezi, au fost organizate o serie de grupări teatrale de amatori. Aceste formații se consacră exclusiv reprezentării de piese care, fără să aibă un subiect strict religios, sînt totuși axate pe preceptele morale admise și proclamate de biserică. Ediție modernă a misterelor medievale — încorporînd, de altfel, ca și acelea, elemente din traiul mirean —, aceste spectacole sînt mai puțin o formă de propagandă a dogmelor religioase, cît un mijloc de persuasiune, menit să aducă un public mai numeros la... spectacolele ce le preced, adică la ceremoniile cultului. Cel puțin așa reiese din afirmațiile inițiatorilor acțiunii, care nu-și ascund regretul că se văd nevoiți să stimuleze prin astfel de procedee zelul religios al enoriașilor.

R. P. Chineză

● Produs al uneia din cele mai vechi culturi din lume, teatrul clasic chinez se caracterizează printr-un stil absolut original, printr-o concepție și o factură dramatică deosebite de acelea ale creației dramaturgice și spectacologice a altor popoare. În ultimii ani, se înregistrează tot mai des încercări de a insera tematica contemporană în scrisul dramatic chinez, precum și de a se găsi cele mai adecvate forme com-

poziționale și spectacologice pentru exprimarea ideilor și înfățișarea conflictelor și acțiunilor caracteristice epocii actuale, care e o epocă de plămădire a unor noi stări sociale și, implicit, a unor noi relații între oamenii din China populară. Pe această linie de preocupări, se situează culegerea publicată recent de Editura de Stat în Limbi Străine din Pekin și cuprinzând trei piese într-un act. Aceste medalioane dramatice au o singură temă: situația femeii din China nouă în procesul de afirmare a demnității ei de om, poziția ei în căsnicie, lupta ei cu vestigiile mentalității medievale, retrograde, care o asimilau cu făpturile inferioare și o obligau să se supună fără să cîrtească voinței tatălui și fraților mai mari, iar apoi, voinței soțului și soacrei. Primele două piese — *Cia-Hsiao-la* de Ciņ Cien și *Reprezentanta femeilor* de Sun In — înfățișează lumea satelor, în care țărancă, și cu precădere țărancă tină, își dobîndește treptat dreptul la afirmare, la egalitate cu bărbatul. A treia piesă, intitulată *Între soț și soție*, este axată pe conflictul adînc ce e pe punctul să distrugă o căsnicie, în care bărbatul — deși muncitor fruntaș, element ridicat — nu s-a dezbărat de vechea atitudine față de femeie. Soția lui izbutește, pînă la urmă, să-l convingă de capacitatea ei de a fi ceva mai mult decît o pricepută și grijulie gospodină. Piesa este opera colectivului artistic al Teatrului Național de Artă din Pekin.

Caracteristic pentru cele trei piese — de altfel intitulate *comedii* — este faptul că personajele negative nu sînt zugrăvite „în negru”. Nu sînt văzute ca elemente dușmănoase, ci nur și simplu ca elemente înapoiate, care pînă la sfîrșit își rezolvă conflictele interioare, sub influența noii stări de lucruri din societatea chineză.

Elveția

● Teatrul Comedia din Basel și-a cîștigat un public numeros și fidel în rîndurile copiilor și adolescenților, datorită *basmelor scenice*, pe care le reprezintă bisăptămînal. Pe această linie, înregistrează un mare succes spectacolul *Cenușăreasa*, a cărnî interpretă principală, Edith Tolnay, a cucerit anul trecut simpatia publicului din Basel, prin apariția ei în rolul lui Puck din *Visul unei nopți de vară*. Teatrul Comedia a organizat un concurs de basme scenice, în vederea împrospătării repertoriului său destinat micilor spectatori.

● Semnalăm ca semnificativă pentru gîndirea critică a unor oameni de teatru apuseni, comentariul apărut în „Schweizerische Theaterzeitung”, nr. 13-1956 pe mar-

ginea repertoriului Teatrului Municipal din Basel. Salutînd inițiativa teatrului de a reprezenta din fondul clasic *Orestia* de Eschil și *Regele Cerb* de Gozzi, revista își exprimă îndoielei cu privire la justificarea înscrierii în repertoriu a piesei lui O'Neill, *Patima de sub ulmi*. „Lucrarea dramaturgului american — scrie revista — aparține unei epoci al cărei „climat” sumbru și înăbușitor și a cărei înclinație spre zugrăvirea penetrantă a cruzimii par să fie depășite, ceea ce face ca, în pofida artei scriitorului de a-și caracteriza personajele, piesa lui să nu mai spună prea mult omului din zilele noastre”.

R. P. Polonă

● Afișul teatral polonez s-a îmbogățit în ultimul timp cu cîteva noi spectacole. Astfel, piesa *Ararat* de Artur Maryl Swinarski a fost prezentată de colectivul teatrului Powszechny. La Teatrul Syrma, a văzut luminile rampei piesa lui Gozdawa și Stepnia, *Afacerea Kowalski*, iar în prezent colectivul acestui teatru pregătește premiera unui nou spectacol de satiră, *Necaz cu busturile*. În regia lui A. Protnaszkî, Teatrul Armatei Polone a montat *Ruy Blas* de Victor Hugo.

Anglia

● Se știe că piesa *Pygmalion*, care a făcut ocolul pămîntului contribuînd, nu în mică măsură, la confirmarea faimei de dramaturg a lui G. B. Shaw, nu poate fi reprezentată actualmente — pe scenă, la radio sau la televiziune — în Anglia. Informația e de natură să provoace uimire, totuși e reală. Societatea anonimă Tennent a achiziționat drepturile pentru Anglia la comedia *Frumoasa mea doamnă* — versiunea muzicală și americanizată a satirei lui Shaw și nu autoriză Societatea Autorilor din Anglia să acorde vreunei companii licența de reprezentare a piesei originale, deoarece contractul de concesiune stipulează că, atît timp cît Tennent deține drepturile de autor, *Pygmalion* nu va vedea lumina rampei sau ecranului și nu va fi transmisă la radio în cuprinsul teritoriului Marii Britanii. Și cum *Frumoasa mea doamnă* e „lovitura” stagiunii pe Broadway, nu s-a șovăit mult nici în Anglia: *Pygmalion* a fost pus sub interdicție, Shaw cedînd pasul „adaptatorilor” lui americani. Măsura a stîrnit indignare, atît în marele public cît și printre scriitori, dintre care unii au trimis Societății Autorilor scrisori de protest. S-a ventilat chiar demisionarea în bloc din Societate, în semn de solidarizare cu opera lui Shaw.

R. P. Albania

● Dintre ultimele premiere ale Teatrului Popular din Tirana, menționăm *Halil și Hairia* de Kol Iakova, *Pădurea adâncă* de I. Skogalov și *Intrigă și iubire* de Schiller. Noile premiere îmbogățesc repertoriul permanent al teatrului, în care numele lui Shakespeare, Molière, Lope de Vega, Gorki, Korneiciuk, Lavrenev și alții figurează la loc de cinste.

Austria

● După turneul pe care l-a întreprins în R. F. Germană cu *Othello*, Burgtheater va face în acest an un turneu în Scandinavia, unde va vizita Oslo, Stockholm și Helsinki. Pe de altă parte, Theater in der Josefstadt, fostul teatru al lui Reinhardt, pleacă în America de Nord, unde va juca timp de patru săptămâni, dind reprezentații în S.U.A. la New York, Chicago și în Canada — la Toronto.

R. Cehoslovacă

● În actuala stagiune, repertoriul teatrelor cehoslovace a vădit preocuparea de a oferi o cât mai cuprinzătoare și diversă oglindire a creației dramaturgiei străine, pe lângă cea națională. Astfel, spectatoriilor familiarizați cu lucrările dramatice ale scriitorilor sovietici și cu operele cehoviene au anul acesta prilejul de a face o incursiune în creația unor clasici ruși și ucraineni mai puțin jucăți pînă acum în afara hotarelor U.R.S.S. La Brno, întilnim numele Lesei Ukrainka cu *Domnitorul de piatră*, la Karlovy-Vary — pe al lui Suhovo-Kobilin cu *Procesul*, iar la teatrul din Pardubice, o dramatizare după romanul *Prăpastia* de Goncharov. La Praga, afișele teatrelor alătură celor trei scriitori iugoslavi de talie europeană — Nușici, Voinovici și Drjici — o seamă de dramaturgi francezi, germani, italieni și americani. *Grădina în toamnă* (Lilian Hellman), *Născut la Boston* (Lion Feuchtwanger), *Generalul Washington și vrăjitoarea apelor* (Howard Fast), *Abelard și Heloisa* (Vailand), *Opera de trei parale* și *Mama Curaj* (Brecht), *Expoziția mondială* (Squar-zino), *Minciuna are picioare lungi* (De Filippo) — iată numai câteva din titlurile pe care le putem spicui în fuga condeului.

Cit privește dramaturgia națională, dacă scriitorii clasici Jirasek și Tyl figurează constant în planurile de activitate ale teatrelor, ni se pare interesant să semnalăm un element nou: readucerea în lumina

rampei a unor lucrări scrise în intervalul dintre cele două războaie mondiale. Așa sint: *Mama și Boala albă* de Capek, *Cum a ajuns Don Quijote înțelept* de Victor Dyk și *Lacul Ukereve* de Vladislav Vancura.

S. U. A.

● „Adaptare de...”, „în adaptarea lui...” — formule magice menite — mai rar — să semnaleze o traducere fidelă (spiritului, nu literii textului) sau o prelucrare scenică judicioasă și — mai des — să camufleze licența cu care unii „adaptatori” de profesie operează în textul original (ne referim și aci la spiritul, și nu la litera lui). Am aflat de succesul pe care îl obține pe scenele americane comedia muzicală *Frumoasa mea doamnă*, „adaptare” după *Pygmalion* de G. B. Shaw. Acum, se anunță că George Abbott și Robert Merrill lucrează la o adaptare muzicală a dramei lui O'Neill *Ana Christie*, repetițiile pentru acest spectacol urmînd să înceapă foarte curînd. Titlul proiectat — *A mai venit o fată la oraș* — este sugestiv în ce privește sensurile spre care s-au orientat adaptatorii. Dar, poate, ne înșelăm...

R. P. F. Iugoslavia

● Repertoriul Teatrului de Dramă din Belgrad pentru actuala stagiune se impune, prin varietatea titlurilor, a genurilor și, implicit, a stilurilor. Din dramaturgia iugoslavă, teatrul a reținut: *Poarta nevăzută* de O. Bihal-Merin, o dramă a Antigonei moderne, *Ceai cu rom* de Radoslav Rotkovići și *Privind înapoi* de Miodrag Djurjević. Un loc important în repertoriu revine dramaturgiei universale: *Mama Curaj* de Brecht, *Pygmalion* de Shaw, *Picnic* de William Inge, *Războiul Troiei nu va avea loc* de J. Giraudoux, *Familia Arlechin* de Claude Santelli. Din dramaturgia sovietică, Teatrul de Dramă va monta *Ploșnița* de V. Maiakovski.

● Reprezentînd culorile R. P. F. Iugoslavia la Festivalul Internațional al Teatrelor studențești de la Parma, Teatrul studențesc „Ivan Goran Kovacici” din Zagreb a reprezentat două lucrări ale clasicului Marin Drjici: *Stavaci Berne* și *Tripce*. Ambele spectacole au fost primite cu mult interes. De altfel, presa de specialitate italiană, consemnînd importantul eveniment teatral ce a reunit la Parma teatre studențești din Franța, Spania, Elveția, R. F. Germană, Italia și R. P. F. Iugoslavia, a relevat îndeosebi aportul studenților iugoslavi la reușita acestui festival.

● *Pedeapsa cu moartea* de M. C. A. Puget, pe care Théâtre du Parc o joacă în cadrul spectacolelor din Ciclu Literar, — „limitele” acestui ciclu par, într-adevăr, fără limite — se impune atenției noastre prin lapidarul subtitlu ce-l poartă: dramă ideologică. Personajul central al piesei, un suveran cuprins de remușcări tardive pentru nenorocirile ce le-a abătut asupra poporului său în anii ultimului război, încearcă să se autopedepsească prin mutilare (iși taie mina). Dar piesa și, implicit, suferințele ciudatului suveran nu se opresc aici: obsedat de fatalitatea răului, suveranul se însoțește cu nevasta fratelui său, pe care nu pregetă să-l omoare însă, pentru a-și ascunde nelegiuirea. Într-un tirziu, la capătul ultimului act, suveranul se omoară, încercînd, probabil, prin pștul său disperat, să justifice intrucitva măcar prima parte din subtitlul piesei...

R. P. Bulgaria

● În peisajul teatral al Sofiei, Teatrului Armatei Populare îi revine unul dintre locurile importante. Alături de Teatrul Popular „Kristiu Sarafov”, de cel al Tineretului sau de Teatrul Muncii, Teatrul Armatei Populare își aduce contribuția la îmbogățirea repertoriului și dezvoltarea artei spectacologice bulgare. Lucrînd pe baza unui plan de repertoriu eșalonat pe trei ani, teatrul vădește o lăudabilă preocupare pentru menținerea unui echilibru echitabil între diversele capitole ale repertoriului, cu o certă preferință însă pentru dramaturgia contemporană bulgară, pe care o promovează cu precădere. Pe această linie de preocupări, se cuvine a menționa trănicele legături de colaborare stabilite de Teatrul Armatei Populare cu un larg cerc de dramaturgi, dintre care vom pomeni pe M. Petkanov și Iv. Peev sau Iv. Argetenski, ale căror piese: *Samuil*, *Nu se poate fără dragoste* și, respectiv, *Bărbații*, astăzi aflate încă pe șantierul literar, vor vedea în cel mai scurt timp luminile rampei.

Teatrul și-a deschis actuala stagiune cu piesa *Cînd lovește trăsnetul* de P. K. Iavorov, spectacol marcînd centenarul teatrului bulgar. Pe scena teatrului, au fost montate piesele: *Întimplare nefericită* de Makliarski și Holendro, *Onoarea epoleților* de K. Zidarov, *Husașul albastru* de A. Gladkov, *Doamna nevăzută* de Calderon de la Barca. Pînă la sfîrșitul stagiunii, repertoriul teatrului se va îmbogăți cu *Compania a doua* de P. Vejinov, *Steaua fără nume*

de M. Sebastian, *Discipolul diavolului* de Shaw și *Jocul diavolului* de Drda.

De pe acum, teatrul acordă deosebită atenție definitivării repertoriului viitoarei stagiuni. Ea se va deschide cu tragedia în versuri *Noapți albe* de St. Krasinski, care descrie revolta populară din septembrie 1923, după care, în cinstea celei de a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, se va reprezenta piesa lui A. Korneiciuk, *Sfîrșitul escadrei*.

Considerăm interesant să menționăm că în planul de perspectivă al teatrului, la capitolul dramaturgie clasică, figurează printre altele: *Fata fără zestre* de Ostrovski, *Hoții* de Schiller, *Mult zgomot pentru nimic* de Shakespeare și *Ciinele grădinărilor* de Lope de Vega.

De asemenea, teatrul intenționează să reprezinte *Primul corp de cavalerie* de Vs. Vișnevski, lucrare clasică a dramaturgiei sovietice, și *Cyrano de Bergerac* de Rostand.

● La Teatrul Popular „Kristiu Sarafov”, a văzut de curînd luminile rampei, una dintre cele mai vechi piese ale dramaturgiei clasice bulgare, *Ivanko* de V. Drumev.

R. F. Germană

● Din inițiativa Hertei Bôhm Wildner, s-a deschis la Düsseldorf un nou teatru, cu o capacitate de 120 de locuri. Drept spectacol inaugural s-a jucat piesa lui Keiser, *Jucării*. Din repertoriul formației, spicuim: *Frumoasa indiferență* de Cocteau, *În fața ușii* de Borchert ș. a.

● Teatrul din Düsseldorf reprezintă *Galileo Galilei* de Bertolt Brecht, în regia lui Karl Heinz Stroux. Rolul titular este interpretat de marele actor Werner Kraus.

R. P. Mongolă

● Teatrul de Stat de Operă și Dramă din Ulan-Bator a împlinit recent 25 de ani de existență. Creat prin reunirea citorva ansambluri de amatori, teatrul și-a cîștigat de-a lungul anilor o bine meritată popularitate în rîndurile spectatorilor. Pe scena lui, își fac tot mai des apariția piese ale dramaturgiei naționale. Astfel au văzut luminile rampei piese ca: *Tzolomon* și comedia *Saptezeci de legende* de scriitorul Oiduba, laureat al premiului Ciobalsan, drama *Pe drumul propriu* și *Erdenün Darj* de Lododamba Vracii și *Conducătorul Tajo* de Vangan etc., inspirate din realitățile Mongoliei contemporane. Bogatul repertoriu al teatrului cuprinde, în afara operelor și a pieselor aparținînd dramaturgiei naționale, o seamă

de lucrări ale dramaturgiei universale. Piesele lui Shakespeare, Molière, Goldoni, Gogol, Cehov, cit și lucrările dramaturgilor sovietici contemporani sînt deosebit de prețuite de publicul spectator. De un deosebit succes s-au bucurat spectacolele *Othello* de Shakespeare, pus în scenă de regizorul Ghendun, și *Furtuna* de Ostrovski.

Recent, Teatrul a prezentat în premieră *O chestiune personală* de A. Stein.

Este interesant de menționat că, în urmă cu 25 de ani, Teatrul de Operă și Dramă era singurul teatru din Mongolia. Astăzi, în țară înființează peste 20 de teatre de stat și aproape 400 de ansambluri de amatori.

Egipt

● Teatrul din parcul Ezbekija datează din anul 1922. Deși situat la Cairo, acest mic teatru deservește, prin turneele pe care le întreprinde, și pe spectatorii din celelalte state arabe (Siria, Arabia, Yemen, Libia). Repertoriul teatrului cuprinde — alături de dramatizări după povestiri orientale și câteva lucrări ale dramaturgiei egiptene contemporane — un număr important de piese ale dramaturgiei clasice universale. Astfel, el reprezintă dramatizările *Secretul regelui Maxim* și *Aziz-abaza*, *Mehmud Teymur* și *Tevifikel Hakim* (datorite unor scriitori egipteni contemporani), precum și *Nunta lui Figaro* de Beaumarchais, *Macbeth* de Shakespeare ș. a.

Peru

● La Lima își desfășoară activitatea Compania Teatrală Națională, singurul teatru profesionist din Peru. Deși activitatea sa e apreciată favorabil de către oamenii de teatru peruvieni, totuși în peisajul teatral al țării, Companiei Teatrale Naționale îi revine un loc neînsemnat. În cursul unei întregi stagiuni, acest teatru a prezentat doar patru premiere, în timp ce numeroasele ansambluri de amatori au prezentat vreo 40 de premiere.

Fecundă sub raportul cantitativ, activitatea teatrală de amatori se impune atenției generale mai ales prin calitatea repertoriului și a interpretării.

O formație de amatori, Asociacion de Artistes Aficionados, a inițiat un ciclu de spectacole, consacrat dramaturgiei antice. S-a bucurat de caldă primire mai ales spectacolul *Cavalerii* de Aristofan.

O altă formație, Club du Théâtre, a dat 167 de spectacole cu piesa *Menajeria de sticlă* a lui Tennessee Williams. Acestui ansamblu îi revine meritul de a fi prezentat *En el Cielo no hay Petroleo* (În cer nu se găsește petrol) de dramaturgul peruvian Sebastian Salazar Bondy, o succulentă filipică la adresa puterilor imperialiste care urmăresc să acapareze sursele mondiale de petrol.

Este interesant de remarcat că interesul ansamblurilor de amatori converge în special spre dramaturgia peruviană.

Formația *La Farsa* a înscris în repertoriul său *El Collar*, piesă într-un act a romanticului peruvian Benjamin Cisneros.

Un spectacol interesant a realizat Teatrul experimental al Universității catolice cu *El Lando de seis Caballos* de Rinz Iriorre. Grupul *La Mascara* a reprezentat *El Pesiste* (Atletul) de tânărul dramaturg Humberto Napzri, piesă inspirată din viața cercului și care s-a bucurat de un remarcabil succes de public.

Sînt numeroase și formațiile aparținînd grupurilor naționale din Peru. Dintre acestea se disting: *Compagnie Française d'Amateurs*, *The Good Companions* (engleză) și *Lime Theatre Workshop* (americană). Nu mai puțin importantă este activitatea desfășurată de Școala de Artă Teatrală, care pune în scenă piese din dramaturgia universală, îndeosebi lucrări de Cehov, Priestley, Pirandello.

Deosebit de interesante sînt planurile de viitor ale acestor formații. „Cit mai mulți dramaturgi peruvieni pe scenele noastre”, „Cit mai mulți tineri dramaturgi” — iată lozincile după care se conduc ansamblurile de amatori din Peru. Ca un prim rezultat, afișul teatral s-a îmbogățit cu nume de noi dramaturgi, ca: Rominaldo Valle, Pedro Cateriano, Enrique Solari și alții. Animatorii formațiilor citate își exprimă convingerea că, în pofida lipsei de înțelegere ce o întîmpină din partea forurilor guvernante, ca și a greutăților materiale de tot felul, succesele pe această linie vor continua.